

Nr 123.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående vissa byggnadsarbeten m. m. för patologisk-anatomiska institutionen i Lund; gifven Stockholms slott den 22 mars 1912.

Under åberopande af bilagda utdrag af statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen

att för omändring af bakteriologiska laboratoriet å universitetets i Lund patologisk-anatomiska institution, uppförande af ett djurstall och ett nytt mindre uthus å en af universitetet förvärfvad, intill institutionen gränsande fastighet nr 18 B och 19 B i Lund samt anordnande för institutionens behof af kylanläggning, värmeledning och elektrisk belysning m. m., allt i hufvudsaklig öfverensstämmelse med af öfverintendentsämbetet förordade ritnings- och kostnadsförslag, bevilja på extra stat för år 1913 ett anslag af 35,000 kronor.

De till ärendet hörande handlingarna skola tillhandahållas Riksdagens vederbörande utskott; och Kungl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kunglig nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

Fridtjuv Berg.

Utdrag af protokollet öfver ecklesiastikärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 22 mars 1912.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern STAAFF,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena grefve EHRENSVÄRD,
Statsråden: PETERSSON,
SCHOTTE,
BERG,
BERGSTRÖM,
friherre ADELSWÄRD,
PETRÉN,
STENSTRÖM,
LARSSON,
SANDSTRÖM.

Departementschefen, statsrådet Berg anförde:

Vissa byggnadsarbeten m. m. för patologisk-anatomiska institutionen i Lund.

Kanslern för rikets universitet har med underdånig skrifvelse den 16 oktober 1911 till Kungl. Maj:ts pröfning öfverlämnat en af det större konsistoriet vid universitetet i Lund gjord framställning om utverkande hos Riksdagen af ett anslag å 35,000 kronor för omändring af bakteriologiska laboratoriet å universitetets patologisk-anatomiska institution, uppförande af ett djurstall och ett mindre uthus å en af universitetet inköpt, intill institutionen gränsande fastighet nr 18 B och 19 B i Lund samt anordnande för institutionens behof af kylanläggning, värmeledning och elektrisk belysning m. m.

Innan jag närmare redogör för den gjorda framställningen, anser jag mig böra nämna några ord angående universitetets nyssberörda fastighetsförvärf.

Med underdånigt utlåtande den 30 december 1910 öfverlämnade universitetskanslern en af yttranden utaf medicinska fakulteten vid universitetet i Lund, universitetets drätselnämnd och det mindre akademiska konsistoriet i Lund åtföljd framställning, däruti professorn i patologisk anatomi och rättsmedicin Hans Bendz och professorn i allmän patologi, bakteriologi samt allmän hälsovård M. J. C. A. Forssman anhållit, att Kungl. Maj:t täcktes medgifva, att den södra Sveriges förening för sjuksköterskehem då tillhöriga, till patologisk-anatomiska institutionens i Lund område gränsande fastigheten nr 18 B och 19 B i Lund finge för universitetets medel till utvidgning af institutionen inköpas för ett pris af 25,000 kronor med rätt för föreningen att under en tid af minst fem, högst femton år förhyra bostadslägenheterna jämte nödiga uthus mot en årlig hyra af 1,200 kronor samt att köpeskillingen finge utgå ur Lunds universitets akademikassas öfverskottsmedel. Till stöd för framställningen anfördes, bland annat, saknaden af utrymme för det i patologiska institutets bottenvåning inrymda bakteriologiska laboratoriet samt de dåliga belysningsförhållandena därstädes, hvilka brister lämpligast och med minsta möjliga kostnader skulle kunna afhjälpas genom en utvidgning af det nuvarande patologiska institutet åt det håll, där södra Sveriges sjuksköterskeförenings hem bildade institutets västra gräns.

Sedan kammarkollegium, efter att hafva hört styrelsen för södra Sveriges förening för sjuksköterskehem, direktionen öfver Malmöhus läns sjukvårdsinrättningar i Lund och Kungl. Maj:ts befallningshafvande i Malmöhus län, den 4 maj 1911 afgifvit infordradt underdånigt utlåtande i ärendet samt statskontoret därefter den 16 augusti 1911 yttrat sig i frågan, bifölls framställningen af Kungl. Maj:t den 1 september 1911.

Jag återgår nu till förevarande, af det större konsistoriet i Lund gjorda framställning, hvilken grundar sig på en af professorerna Bendz och Forssman till det större konsistoriet i ämnet aflåten skrifvelse, däri till en början anføres:

År 1885 påbörjades byggandet af det patologiska institutet i Lund, och i januari 1887 togs detsamma i bruk för sitt ändamål. Under hela den långa tid, som förflutit sedan dess, hade inga väsentliga förändringar, större reparationer eller tillbyggnader utförts å detsamma. Emellertid hade patologien och framför allt bakteriologien, för hvilka båda ämnens studium institutet vore afsedt, gått framåt med jättesteg, och däraf hade naturligtvis ökade fordringar både på vetenskaplig utrustning och arbetsutrymme blifvit en naturlig följd, hvilka fordringar ytterligare understrukits genom bakteriologiens upptagande bland de obligatoriska undervisningsämnena för medicine kandidatexamen. Men man måste äfven tillgodose en ny tids anspråk på förbättrade hygieniska förhållanden i arbetslokalerna samt bättre belysnings- och uppvärmnings-

anordningar i studie- och arbetsrummen, hvarjämte de nya bestämmelserna i syfte att koncentrera den medicinska undervisningen gjorde det nödvändigt att söka skaffa ökad antal laboratorieplatser och bättre demonstrationsmöjligheter för de studerande.

Utvecklingen under de gångna 26 åren hade sålunda fört med sig, att trots den utomordentliga omtanke, som på sin tid ägnats åt planerandet och byggandet af det patologisk-anatomiska institutet, såväl utvidgningar som förändringar inom detsamma nu blifvit oundgängligen nödvändiga.

Härefter lämna Bendz och Forssman i berörda skrifvelse dels en redogörelse öfver de hufvudsakliga brister, som enligt deras mening vidlåda institutionen, dels ock förslag, huru bristerna lämpligast skola afhjälpas. Skrifvelsen innehåller härom bland annat:

Brister beträffande

A. *Den bakteriologiska afdelningen.*

1) Det bakteriologiska laboratoriet är för mörkt samt erbjuder för få — endast 9, högst 10 — arbetsplatser. På grund af detta sistnämnda förhållande måste de studerande, som städse vid öfningarna i antal betydligt öfverstiga nämnda siffror, arbeta i alternerande lag, hvilket i sin tur ej blott medför en onödig förbrukning af lärarkrafter utan äfven hindrar de studerande från att i önskvärd utsträckning ägna tid åt de för den praktiska läkarverksamheten så betydelsefulla bakteriologiska laborationerna.

2) Användbara djurstallar saknas; visserligen finnas i institutets källare två härtill afsedda rum, men hafva dessa visat sig som djurstallar odugliga, i det att de ej äro tillräckligt ljusa och luftiga. Djur, som där förvarats, hafva uppenbarligen vantrifts och till slut förtvinat, hvarjämte epidemier med korta uppehåll härjat bland dem, under det de sommartid, då plats beredts dem utomhus, mått väl och frodats.

3) Kylanordning finnes ej.

B. *Institutet i dess helhet.*

4) Centralvärmeledning och

5) elektriskt ljus och kraft saknas.

C. *Obduktionssalen.*

6) Ytterligare ett obduktionsbord erfordras.

Hvad först det bakteriologiska laboratoriet beträffar, så är redan ofvan sagdt, att detta är för mörkt samt har för få arbetsplatser. Genom upptagande såsom vidliggande ritning visar af tre fönster på västra väggen med insättande af hela glasmotor i fönsterhalfvorna här och i öfriga i laboratoriet befintliga fönster kommer laboratoriet att få tillräckligt ljus, och samtidigt beredes härigenom möjlighet att utmed den västra väggen, där endast en del skåp hittills varit placerade, inrätta 6 nya arbetsplatser framför fönstren, hvarigenom arbetsplatsernas antal kommer att uppgå till 15 å 16 mot föregående 9 å 10. Därjämte böra alla arbetsplatserna förses med vatten och aflopp, hvarigenom renligheten å laboratoriet i hög grad befordras, arbetet underlättas och arbetsplatsernas värde sålunda betydligt förhöjes.

Närmare detaljer för denna förändring af laboratoriet ses af vidliggande arbetsbeskrifning, och kostnadsförslaget belöper sig på 2,200 kronor.

För det erforderliga djurstallet finnes nu plats å den nyförvärfvade granngården,

hvars gårdsutrymme institutet enligt köpekontraktet strax får disponera, under det att förra ägaren som oefftergiftigt villkor vid köpets afslutande förbehöll sig dispositionsrätten till boningshuset och nödiga uthus för minst 5, högst 15 år.

Som af kartan öfver tomten framgår, är denna senare oregelbunden med en stor utskjutande fyrkant i nordvästra hörnet. Denna plats upptages för närvarande af ett högst bristfälligt uthus, hvilket är betydligt större än som är erforderligt. Genom att på dettas plats lägga den ifrågavarande byggnaden såsom planritningen visar och uppföra ett litet för behofvet afpassadt uthus (vedbod) i förlängning af bostadshusets gårdslänga vinnas hvad som erfordras. Att, såsom äfven påtänkts, lägga densamma utefter norra tomtgränsen med bibehållande af det nuvarande uthuset skulle nästan afskära platsen för uthuset från den öfriga tomten, enär byggnaden, så placerad, måste komma att i det närmaste nå bort till uthuset, och skulle härigenom tomten i sin helhet blifva mindervärdig för framtida utnyttjande.

Beträffande byggnadens detaljer hänvisas till vidliggande ritning och beskrifning. Kostnaderna äro, som synes af kostnadsförslaget, beräknade till 13,000 kronor.

I stället för det nuvarande uthuset, hvilket såsom nyss sagts måste rifvas för att lämna plats åt stallet, måste en ny uthusbyggnad uppföras. En sådan är nödvändig ej blott under den tid, som boningshuset enligt köpeaftalet kommer att innehafvas af den förra ägaren, utan kommer äfven att behöfvas framdeles, då, sedan sagda boningshus blifvit disponibelt för institutet, vaktmästare och amanuens skola dit öfverflyttas för vinnande af ytterligare ett väl behöfligt arbetsrum, ett rum för diskning och sterilisering och ett tredje rum för termostater, hvartill utrymme för närvarande saknas å institutet. Uthusbyggnaden, hvars placering redan förut nämnts, blir i fortsättningen af det nyförvärfvade boningshusets gårdslänga. Dess storlek, som ju betydligt understiger det nuvarande uthusets, är lämpad efter boningshusets behof. Som af beskrifningen synes, är det ett enkelt korsvirkeshus under tegeltak, och kommer det ej att skynna för de blifvande fönstren i bakteriologiska laboratoriet. Passagen mellan gafveln på uthuset och det i nordgräusen uppförda lasarettshuset blir, som af planritningen synes, 2,2 meter. Kostnaden för den nya uthusbyggnaden är beräknad till 2,750 kronor.

För förvaring af sera och toxiner under längre tid samt för bevarande af virus eller infektionsförmågan hos bakterier och svulster äro köld och mörker de bästa medlen. Mörker är lätt att åstadkomma, men att under längre tid hålla låg temperatur, framför allt under sommaren, är svårt. Disponerar man isupplag, kan man ju äfven under sommaren hålla temperaturen i ett isskåp nere på ett par grader öfver nollpunkten och vid blandning med salt pressa ned den ytterligare; men att på denna väg hålla temperaturen i ett litet källarrum af sådan storlek, att man kan gå in och där vid behof utföra mindre laborationer, nere på nollpunkten, torde vara förenadt med betydande kostnader och arbete. Oafsedt dessa vanskligheter vid iskyllning saknar institutet plats för isupplag.

För arbetet å institutet vore det på ofvan angifna skäl i högsta grad önskvärdt att erhålla ett kylrum, och med den erfarenhet, man har från utländska bakteriologiska institut, bland andra från statens seruminstitut i Köpenhamn, är en liten ammoniakkyllinrättning af det utseende, som bifogadt förslag utvisar, det fördelaktigaste.

Lämplig plats för en sådan installation finnes i institutets källare. Förslaget och anbudet för dess utförande är ingifvet af Aktieselskabet Atlas i Köpenhamn. Kostnaden uppgår till 3,080 kronor. Härtill kommer kostnaden för isolering, rem och järnfilt, arbetshjälp samt vatten- och afloppsledningar å 342 kronor, äfvensom murningsarbete å 1,450 kronor eller inalles 4,872 kronor.

Redan när patologiska institutet byggdes, öfvervägde man, huruvida ej centralvärmeledning borde inläggas, men, delvis på grund af den obehagliga erfarenheten, man då hade af varmluftapparater, blef sådan lyckligtvis ej anlagd, utan man stannade vid eldning i ugnar. Den nutida erfarenheten åter af centraluppvärmning genom lågtrycksångor eller vatten är ju synnerligen gynnsam, i det att värmen blir jämn och behaglig. Då arbetet å institutet, sedan detta byggdes, vuxit i betydlig grad, så att lokalerna (med undantag af museet, hvilket ej heller vid centralvärmeanordning skulle värmas) användas dagligen, hvilket ej var fallet de första åren, så blir säkerligen enligt sakkunnigas uttalande centraluppvärmning ej dyrare utan snarare billigare än den nuvarande uppvärmningen med ugnar.

Genom en centralvärmeledning vinner man en ökad snygghet och dammfrihet, hvilket för arbetslokaler af denna art har stor betydelse, samt en ej obetydlig arbetsbesparing vid eldning och tillsyn af en centralugn i stället för att såsom nu vintertiden dagligen elda och tillse åtta järnugnar och tre kakelugnar. Och att äfven hän syn måste tagas till den sistnämnda omständigheten förstås bäst, om vi, såsom exempel på hur arbetet vuxit under de gångna åren upplysa om att obduktionernas antal under denna tid uppgått från 66 arbetsåret 1887—1888 till 290 arbetsåret 1910—1911, under det att institutets betjäning är densamma nu som då eller en vaktmästare.

Det bifogade värmeledningsförslaget omfattar en centralvärmeledning med vatten, hvilket system för ifrågavarande fall enligt sakkunnigas mening är det bästa; af förslaget framgå alla detaljer. Anbudet belöper sig till 5,600 kronor, hvartill komma kostnaderna för mureri- och målningsarbeten i samband med värmeledningens anordnande, 3,000 kronor, eller tillsammans 8,600 kronor.

Då såväl vid kylanordningens som centralvärmeledningens utförande smärre oförutsedda utgifter kunna uppstå och kontrollanter behöfas, måste enligt ingenjören N. Gust. Åberg för dessa ändamål beräknas ytterligare 1,528 kronor, hvarigenom sammanlagda kostnaderna för kylanordning och centralvärmeanläggning komma att uppgå till 15,000 kronor.

Sedan länge har institutet på grund af tillmötesgående från härvarande lasarett från detta fått köpa elektrisk kraft för drift af centrifuger och smärre maskiner, men någon större mängd elektrisk energi — till belysning och större maskiner — har lasarettet ej kunnat leverera, och för den händelse lasarettet nu skulle finna sig ej längre böra eller kunna lämna energi, sedan Lunds stad fått elektricitetsverk, stode institutet med sina för elektrisk drift inrättade apparater utan elektricitet och således utan möjlighet att använda en del af sin vetenskapliga utrustning.

För öfrigt erbjuder elektrisk belysning i föreläsnings- och arbetslokaler så många hygieniska fördelar, att det synes mycket önskvärdt, att då kostnaderna ej äro synnerligen stora, den föredrages framför gasbelysning, som hittills användts i institutet. Dessutom angripa förbränningsgaser från gasen, i rum där kokning äger rum, tillsammans med vattenånga metaller, hvarigenom särskildt i institutet mikro-kopens metall-delar äro utsatta. Att å institutet få elektrisk energi införd är därför ej blott från hygienisk och forskningssynpunkt önskvärdt, utan spelar äfven en roll för skyddandet af institutets instrumentarium. Utan elektricitet kan ej heller motorn till kylanordningen drifvas.

Förslaget till elektriska anordningar med ljus och motorkraft samt motor för kylanläggningen är uppgjordt i enlighet med lämnade anvisningar, och anbudet för dess genomförande belöper sig till 1,380 kronor. Härtill komma 670 kronor för rör-

läggar-, murnings- och målningsarbeten med anledning af den elektriska installationen, hvilken summa, lagd till nyssnämnda, gör 2,050 kronor.

Såsom redan tidigare nämnts utfördes första året, institutet var öppet, 66 obduktioner därstädes; ett obduktionsbord var med en sådan siffra fullt tillräckligt. Sedan dess har emellertid obduktionernas antal mer än fyrdubblats, och synnerligen ofta förekommer det, att två eller flera lik måste obduceras samtidigt. Detta nödvändiggör anskaffande af ytterligare ett obduktionsbord, hvarigenom tid för de studerande vinnes och ökad tillfälle till studium beredës dem. Kostnadsförslag å ett nytt med det förutvarande öfverensstämmande obduktionsbord belöper sig, såsom vidlagdt anbud visar, till 172 kronor.

Under hänvisning till hvad som anförts i berörda skrifvelse anhöllo Bendz och Forssman, att det större konsistoriet ville ingå till Kungl. Maj:t med begäran om aflåtande af proposition till 1192 års Riksdag för erhållande af följande anslag, nämligen:

till omändring af bakteriologiska laboratoriet	kronor	2,200
» djurstall och nytt uthus	»	15,750
» kylanläggning och värmeledning	»	15 000
» elektrisk anläggning	»	2,050
» obduktionsbord	»	172

eller tillsammans kronor 35,172

Förslagsställarnas skrifvelse var åtföljd af följande handlingar:

1) Ritning till förändringar af bakteriologiska laboratoriet i patologiska institutionen i Lund.

2) Af universitetets byggnadskonduktör, arkitekten Henrik Sjöström, uppgjord arbetsbeskrifning samt kostnadsförslag rörande den ifrågasatta förändringen af laboratoriet. Kostnadsförslaget slutar å 2,200 kronor, i hvilken summa ingår 300 kronor för nya möbler och ändringar af de gamla.

3) Situationsplan för byggnader å tomt nr 19 B och angränsande område, å hvilken plan det nya djurstallet och vedboden voro utlagda.

4) Ritning till djurstall vid patologiska institutionen i Lund.

5) Af Sjöström upprättad beskrifning och kostnadsförslag till djurstallet. Enligt beskrifningen skulle djurstallet uppföras af tegel i en våning med källare och vind. Kostnadsförslaget slutar å 13,000 kronor.

6) Af Sjöström upprättad beskrifning och kostnadsförslag till vedboden, som skulle blifva en korsvirkesbyggnad och draga en kostnad af 2,750 kronor, i hvilket belopp dock ingår en summa af 200 kronor, beräknad för rifning af en gammal byggnad.

7) Anbud från Aktieselskabet Atlas i Köpenhamn på levererande och uppsättande af den i ärendet omförmälda kylanordningen för patologisk-anatomiska institutionen för en kostnad af 3 080 kronor, hvartill skulle komma omkring 260 kronor för isolering m. m. samt 82 kronor för vatten- och aflöppsledningar, allt enligt särskilda kostnadsförslag.

8) Ett af Sjöström uppgjort kostnadsförslag å 1,450 kronor för murnings- och snickeriarbeten m. m. för kylanordningen.

9) En af civilingenjören N. Gust. Åberg i Malmö upprättad, af ritning åtföljd

»Beskrifning öfver uppvärmningsanläggning för patologiska institutionens byggnad i Lund» samt ett af G. C. Faxé, värme- och sanitetsteknisk byrå, Malmö, ingifvet, till utgången af år 1912 gällande anbud å levererande och monterande i patologiska institutionens byggnad i Lund af en komplett värme- och ventilationsanläggning för en summa af 5.600 kronor.

10) En af Sjöström uppgjord kostnadsberäkning rörande mureri-, snickeri- och målningsarbeten med anledning af värmelednings inläggande i patologiska institutionen, slutande å 3.000 kronor.

11) Ett af elektriska konsultationsbyrån i Malmö uppgjort, af ritningar åtföljdt »Förslag till elektrisk belysnings- och kraftanläggning i patologiska institutionens byggnad i Lund» samt ett af elektriska aktiebolaget A. E. G. i Malmö ingifvet anbud å arbetets utförande i öfverensstämmelse med förenämnda förslag för en kostnad af 1,380 kronor. Härtill skulle enligt jämväl bilagd kostnadsberäkning af Sjöström komma ett belopp af 670 kronor för rörlägg-, mureri- och måleriarbeten i anledning af den elektriska installationen.

Ärendet behandlades dels den 20 september 1911 af medicinska fakulteten i Lund, hvilken beslöt att med vitsordande af behovet och lämpligheten af de föreslagna anordningarna lifligt förorda desamma, dels ock den 23 i sistnämnda månad af universitetets drätselnämnd, som därvid, då ifrågavarande förslag befunnits väl utarbetade och planlagda samt alla de begärda åtgärderna af behovet påkallade, fann sig böra tillstyrka de gjorda framställningarna, dock med den inskränkning, att det för anskaffandet af ett obduktionsbord begärda beloppet af 172 kronor icke borde begäras af Riksdagen, enär kostnaden för ett sådant bord kunde bestridas af för universitetet tillgängliga medel.

Frågan kom härefter till det större konsistoriet, som i skrifvelse den 7 oktober 1911 till universitetskanslern angående riksdagspetita för år 1913, med instämmande i hvad Bendz och Forssman anförte rörande behovet af de föreslagna åtgärderna, anhöll om utverkande för ändamålet på extra stat för år 1913 af ett anslag å 35,000 kronor. Det jämväl ifrågasatta anslaget till ett obduktionsbord ansåg konsistoriet kunna bestridas af tillgängliga medel.

I sin förutnämnda skrifvelse har universitetskanslern, under hänvisning till den utredning och motivering, som blifvit i ärendet förebragt, förklarar, att han ansåge det önskvärdt, att nådig proposition till 1912 års Riksdag aflätes om beviljande af det utaf konsistoriet begärda anslaget.

Genom nådig remiss den 23 oktober 1911 anbefalldes öfverintendents-ämbetet att skyndsamt afgifva underdånigt utlåtande i ärendet. Sådant inkom den 3 januari 1912; och anförde ämbetet i utlåtandet bland annat:

Ämbetet hade vid granskning af ärendet — hvilken granskning i första hand enligt ämbetets uppdrag utförts af tjänstgörande arkitekten hos ämbetet T. Wåhlin — funnit sig böra anmärka, hvad först anginge förändringarna i själfva institutionsbyggnaden, att den föreslagna balken NP12 öfver de nya fönstren i bakteriologiska laboratoriet vore alldeles otillräcklig såsom bärande balk och, om den skulle betraktas blott såsom dragförankring, af olämplig form samt att det torde blifva nödigt att, för vinnande af stabil jämvikt, där anbringa två jämsides liggande balkar, hvadan arbetsbeskrifningen i dithörande del torde böra erhålla den lydelse, som funnes angifven i en ämbetets utlåtande vidlagd »Bil. I».

Mot det föreliggande förslaget till djurstall hade öfverintendentsämbetet funnit anledning att framställa åtskilliga erinringar, bland annat, att det syntes olämpligt att uppföra ifrågavarande byggnad såsom vinkelbyggnad, enär ett dylikt förläggande af denna medförde, förutom andra olägenheter, äfven den, att den fria fasadlängden otillbörligt inskränktes, hvarigenom lokalerna blefve mörkare än eljest varit af nöden, samt att, för underhållskostnadens nedbringande, brytningar i takytan borde så mycket som möjligt undvikas.

Med hänsyn till nämnda anmärkningar hade öfverintendentsämbetet ansett sig böra uppgöra en ny ritning. Denna ritning, hvilken bifogades utlåtandet, hade enligt hvad utlåtandet likaledes närlagda två handlingar gäfvé vid handen icke föranlett någon erinran från vare sig de ursprungliga förslagsställarnas eller universitetets drättselns sida.

Mot förslaget i öfrigt hade ämbetet icke något att invända.

Vidkommande slutligen de framlagda kostnadsberäkningarna hade ämbetet icke funnit orsak att mot dem göra anmärkning, hvarvid ämbetet ville anmäla, att följandet af de utaf ämbetet föreslagna ändringarna i arbetsplanen icke behöfde medföra något öfverskridande af sagda beräkningars slutsumma.

De i öfverintendentsämbetets utlåtande omförmälda två handlingarna utgöras af dels ett utdrag af protokollet hos drätselnämnden vid Lunds universitet den 16 december 1911, utvisande att drätselnämnden, som satts i tillfälle att taga del af det nya, af arkitekten Wåhlin utarbetade förslaget, förklarar sig icke hafva något att erinra däremot, dels ock ett så lydande intyg:

»Undertecknade, som satts i tillfälle att granska det af herr arkitekt T. Wåhlin uppgjorda nya förslaget till stallbyggnad för patologiska institutet i Lund, förklara härmed, att vi intet hafva att erinra mot att byggnaden uppföres enligt detta förslag i stället för det af arkitekten Sjöström uppgjorda förslaget; fränsedt den tekniska sidan af frågan, hvilken vi sakna kompetens att bedöma, synes oss det Wåhliniska förslaget till och med vara att föredraga framför det Sjöströmska.

Lund den 16 december 1911.

Hans Bendz.

J. Forssman.»

Den öfverintendentsämbetets utlåtande närlagda »Bil. I» innehåller vissa detaljföreskrifter rörande de af ämbetet omförmälda två balkarnas anbringande i själfva institutionsbyggnaden m. m.

Departement-
schefen.

Genom den i ärendet förebragta utredningen anser jag behovet af de af universitetsmyndigheterna åsyftade nybyggnaderna och anordningarna vid patologisk-anatomiska institutionen i Lund vara till fullo ådagalagdt.

Enligt hvad öfverintendentsämbetet meddelat behöfva de af detsamma föreslagna förändringarna icke medföra något öfverskridande af de framlagda kostnadsberäkningarna, mot hvilka ämbetet förklarat sig icke finna orsak att göra anmärkning. Med iakttagande af ämbetets ändringsförslag böra i öfrigt de från universitetet framställda förslagen lända till efterrättelse vid arbetenas utförande.

Med afseende å hvad chefen för finansdepartementet anfört till statsrådsprotokollet dels öfver utrikesärenden den 15 mars 1912 vid föredragning af fråga om inköp af beskickningshus i Berlin, dels ock öfver finansärenden förut denna dag vid föredragning af fråga om förbättring af pensioneringen inom de tre första klasserna af handelsflottans pensionsanstalt, kan, enligt hvad nämnda departementschef meddelat mig, det af mig nu ifrågasatta anslaget beviljas utan att någon förändring af det för innevarande års Riksdag redan framlagda riksstatsförslagets inkomstsida därför behöfver äga rum.

På grund af det anförda hemställer jag, att Eders Kungl. Maj:t tacktes föreslå Riksdagen

att för omändring af bakteriologiska laboratoriet å universitetets i Lund patologisk-anatomiska institution, uppförande af ett djurstall och ett nytt mindre uthus å en af universitetet förvärfvad, intill institutionen gränsande fastighet nr 18 B och 19 B i Lund samt anordnande för institutionens behof af kylanläggning, värmeledning och elektrisk belysning m. m., allt i hufvudsaklig öfverensstämmelse med af öfverintendentsämbetet förordade ritnings- och kostnadsförslag, bevilja på extra stat för år 1913 ett anslag af 35,000 kronor.

Till denna af statsrådets öfriga ledamöter biträdda hemställan behagade Hans Maj:t Konungen i nåder lämna bifall; och skulle proposition af den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, aflåtas till Riksdagen.

Ur protokollet:

Carl Fredr. Lagerfelt.